EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 23.10.2026.
COM(2026) 579 final

2026/0329 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko izveido Eiropas Savienības rīcību attiecībā uz Eiropas mantojuma sarakstu un atceļ Lēmumu Nr. 1194/2011/ES

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Vairākas dalībvalstis 2006. gada aprīlī Granadā uzsāka starpvaldību Eiropas mantojuma zīmes shēmu. Eiropas Savienības Padome 2008. gada 20. novembrī pieņēma secinājumus ar mērķi pārveidot starpvaldību Eiropas mantojuma zīmi par Eiropas Savienības rīcību. Eiropas Komisija iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam, ar ko izveido Eiropas Savienības rīcību attiecībā uz Eiropas mantojuma zīmi, kuru pieņēma 2011. gada 16. novembrī (Lēmums Nr. 1194/2011/ES).

Šajā Eiropas Parlamenta un Padomes lēmuma priekšlikumā ir ierosināts pārskatīt Eiropas mantojuma zīmes juridisko pamatu, lai atjaunotu un stiprinātu rīcību nolūkā nodrošināt tās pastāvīgu aktualitāti. Tas arī maina rīcības nosaukumu, izveidojot Eiropas mantojuma statusu, kas tiks piešķirts atlasītajiem objektiem, kuri iekļauti Eiropas mantojuma sarakstā. Eiropas mantojuma zīmes novērtējumos 2018. un 2024. gadā tika uzsvērti tās panākumi, it īpaši attiecībā uz atlasīto objektu atpazīstamības palielināšanu un to eiropeiskās nozīmes palielināšanu. Kritiskā masa – 80 objekti 23 valstīs – tagad ir saņēmuši Eiropas mantojuma zīmi. Gan 2024. gada izvērtējumā, gan rīcības īstenošanā gūtā pieredze uzsver ne tikai tās aktualitāti, bet arī uzsver nepieciešamību to pielāgot esošajām norisēm. Saskaņā ar priekšlikumu visi objekti, kam piešķirta Eiropas mantojuma zīme saskaņā ar Lēmumu Nr. 1194/2011/ES, tiks iekļauti Eiropas mantojuma sarakstā, un tiem tiks piešķirts Eiropas mantojuma statuss.

• Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Iniciatīva ir saskanīga ar Komisijas paziņojumu "**Kultūras kompass Eiropai**", kurā apzināta Eiropas mantojuma zīmes atjaunošana un stiprināšana, lai nodrošinātu, ka tā joprojām ir aktuāla kā pamatdarbība. Paziņojumā ir izklāstītas Komisijas galvenās politikas prioritātes un darbības kultūras jomā, tostarp darbības, kuru mērķis ir aizsargāt, pasargāt un popularizēt kultūras mantojumu, veicināt piekļuvi kultūrai un kultūras mantojumam, sekmēt kultūras daudzveidību, veicināt kultūras virzītu sociālo un teritoriālo kohēziju un attīstību, tostarp ar kultūras tūrisma palīdzību, veicināt kultūru kā jaunrades un inovācijas katalizatoru, kā arī veicināt uz kultūru un kultūras mantojumu balstītu klimatrīcību un sagatavotību katastrofu riskiem un to pārvaldību.

Rīcības mērķi ir pilnībā saskaņoti ar programmas **"Radošā Eiropa" (2021–2027)** mērķiem un mērķiem gaidāmajā Eiropas Parlamenta un Padomes regulā, ar ko izveido **programmu *AgoraEU***, kuras mērķis citstarp ir veicināt kultūras un valodu daudzveidību un mantojumu un palielināt kultūras un radošo nozaru konkurētspēju.

Priekšlikums ir saskanīgs arī ar citām kultūras un mantojuma jomas iniciatīvām, piemēram, piemēram, *UNESCO* Pasaules mantojuma sarakstu, *UNESCO* Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvo sarakstu, Eiropas Padomes Eiropas kultūras ceļiem un citām Eiropas iniciatīvām, piemēram, Eiropas mantojuma dienām.

Šajā kontekstā Eiropas mantojuma saraksta pievienotā vērtība ir atlasīto objektu eiropeiskā nozīme, to izglītojošā dimensija, centieni uzrunāt iedzīvotājus, īpaši jauniešus, un to sadarbība ar citiem atlasītajiem objektiem.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums pārskatīt Eiropas mantojuma zīmes juridisko pamatu un izveidot Eiropas mantojuma sarakstu atbilst Padomes 2026. gada rezolūcijai par Eiropas izglītības telpas stratēģiskā satvara (2026–2030) otro ciklu, prasmju savienībai, līdztiesības savienības stratēģijām un Eiropas demokrātijas vairogam, ņemot vērā to, cik svarīga ir rīcība, lai veicinātu kopīgas Eiropas vērtības un demokrātiska pilsoniskuma izglītību kā kohēzijas un iekļaušanas vektorus.

Būtu jāattīsta arī sinerģija starp šo rīcību un citām papildinošām Savienības darbībām vai programmām, piemēram, Eiropas kultūras galvaspilsētām, *Erasmus+* (īpaši *DiscoverEU* komponentu), Jauno Eiropas "Bauhaus", Eiropas tūrisma galvaspilsētām, valstu un reģionālajiem partnerības plāniem, pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" un citām Savienības programmām. Rīcībai būtu arī jāpalīdz popularizēt atlasītos objektus un pārvaldīt tūrisma plūsmas saskaņā ar gaidāmo Eiropas ilgtspējīga tūrisma stratēģiju.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Eiropas mantojuma rīcības pamatā ir **Līguma par Eiropas Savienības darbību** 167. panta 5. punkta pirmais ievilkums. Pants dod ES pilnvaras veicināt "dalībvalstu kultūru uzplaukumu, respektējot to nacionālās un reģionālās atšķirības un vienlaikus pievēršot uzmanību kopīgajam kultūras mantojumam". Savienībai ir arī jātiecas "veicināt dalībvalstu sadarbību" kultūras jomā un "vajadzības gadījumā atbalstīt un papildināt to rīcību".

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Lēmuma priekšlikums atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem.

Ir jānosaka kopēji, skaidri un pārredzami kritēriji un procedūras Eiropas mantojuma rīcībai un koordinētai to objektu apzināšanai un popularizēšanai dalībvalstīs, kuriem piešķirts Eiropas mantojuma statuss. Tā kā minēto nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ šo mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, lai nodrošinātu Eiropas mantojuma saraksta rīcības pareizu īstenošanu.

ES arī sniedz atbalstu, atlasot, sagatavojot un koordinējot Eiropas ekspertu grupu un koordinējot atbalsta organizāciju rīcības īstenošanai.

- **Proporcionalitāte**

Saskaņā ar proporcionalitātes principu Eiropas Komisija nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu priekšlikumā noteiktos mērķus.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Eiropas mantojuma zīme (EMZ) tika izvērtēta 2018. un 2024. gadā, kā norādīts lēmumā, ar ko izveido rīcību. Jaunākais izvērtējums bija balstīts uz ieinteresēto personu atsauksmēm un

dokumentu izpēti, un tajā tika novērtēts darbības otrajā posmā panāktais progress (2018.–2024. gadā). Tas tika publicēts 2025. gada 9. jūlijā[1].

Izvērtējums liecināja par rīcības ievērojamiem panākumiem, it īpaši objektu pamanāmības palielināšanā un to eiropeiskās nozīmes palielināšanā. EMZ ir labi integrējusies citās ES kultūras mantojuma iniciatīvās, neraugoties uz problēmām Eiropas identitātes noteikšanā. Zīme ir stiprinājusi kultūras mantojuma objektu tīklus, nodrošinot sadarbību un zināšanu apmaiņu, ko valstu centieni vieni paši nespētu panākt. Tā ir arī atvieglojusi objektu piekļuvi ES finansējumam.

EMZ ir pielāgojusies tādām ES prioritātēm kā ilgtspēja, digitālā inovācija un iekļaušana. Ir gūti panākumi piekļūstamības un dzimumu līdztiesības uzlabošanā, lai gan īstenošana dažādos mantojuma objektos ir bijusi atšķirīga. Izvērtējumā uzsvērts, ka ir vajadzīgi skaidrāki norādījumi un praktiski rīki mantojuma objektiem, lai labāk integrētu Eiropas dimensiju.

Pēdējo gadu laikā EMZ ir guvusi ievērojamus panākumus Eiropas mantojuma atpazīstamības uzlabošanā un starpkultūru dialoga veicināšanā, taču izvērtējumā tika konstatētas vairākas atlikušās problēmas, kuru dēļ tika izstrādāts šis Komisijas priekšlikums, lai nodrošinātu, ka EMZ joprojām ir aktuāla.
Eiropeiskās nozīmes kritērija stiprināšana. Būtisks izvērtējuma secinājums bija tas, ka ir grūti definēt "eiropeisko nozīmi". Lai gan EMZ ir rezultatīvi pievērsusi uzmanību kultūras mantojuma objektiem, kas atspoguļo Eiropas vērtības, daudziem objektiem bija grūti skaidri parādīt, kā to mantojums ir saistīts ar plašāku Eiropas vēstījumu.

Digitālās iesaistes un piekļūstamības uzlabošana. Izvērtējumā arī uzsvērts, ka arvien lielāka nozīme ir digitālajai iesaistei, it īpaši attiecībā uz gados jaunāku, tehnoloģijas labi pārzinošu auditoriju.

Atbalsts mazākiem objektiem un taisnīguma nodrošināšana. Vēl viens būtisks konstatējums bija nelīdzsvarotība starp lielākiem un mazākiem objektiem, kas bieži saskārās ar finansiālām un administratīvām grūtībām, it īpaši lauku apvidos.

Atgriezeniskās saites mehānismu un atlases procesa uzlabošana. Izvērtējumā tika konstatēts, ka pašreizējie atgriezeniskās saites mehānismi ir neefektīvi, it īpaši attiecībā uz noraidītajiem pieteikumiem.

Ilgtspēja un turpmākā izaugsme. Izvērtējumā tika uzsvērts, ka, palielinoties EMZ objektu skaitam, ir vajadzīga ilgtspējīgāka sistēma, lai pārvaldītu tīklu, kas paplašinās.

Sinerģija ar citām ES programmām. Izvērtējumā tika apzinātas iespējas panākt lielāku sinerģiju ar citām ES programmām, piemēram, "Radošā Eiropa" vai *Erasmus+*.

Uz šā pamata tika nolemts turpināt rīcību ar jaunu juridisko pamatu, kas risina problēmas, ar kurām nācās saskarties, īstenojot rīcību saskaņā ar pašreizējo lēmumu.

[1] Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai " Eiropas mantojuma zīmes darbības izvērtējums (2018–2024)" (COM(2025) 366 final, 9.7.2025.), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0366&qid=1784306014845.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Saistībā ar Eiropas mantojuma zīmes pārskatīšanu un saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādnēm 2025. gada 1. decembrī tika izsludināts uzaicinājums iesniegt atsauksmes par iniciatīvas nākotni un uzsākta atklāta sabiedriskā apspriešana. Abas apspriešanās noslēdzās tajā pašā dienā, proti, 2026. gada 23. februārī.

Apspriešanās stratēģija bija īpaši paredzēta EMZ objektu pārvaldītājiem, EMZ vadošajām iestādēm dalībvalstīs (valstu koordinatoriem un publiskajām iestādēm), akadēmiskajiem ekspertiem Eiropas mantojuma kultūras attīstības jomā, plašai sabiedrībai, kultūras tīkliem, nevalstiskajām organizācijām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

Kad uzaicinājums iesniegt atsauksmes tika slēgts, no kultūras iestādēm un tīkliem, zinātniekiem, uzņēmumiem, nevalstiskajām organizācijām, publiskajām iestādēm un ES valstu iedzīvotājiem tika saņemtas 29 atsevišķas atbildes. Atklātajā sabiedriskajā apspriešanā tika saņemta 21 atbilde no septiņām ES valstīm un vienas trešās valsts (Marokas). Lielāko daļu atbilžu iesniedza publiskās iestādes, ES iedzīvotāji un akadēmiskās/pētniecības iestādes.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Izvērtēšanas procesā Komisija apkopos pierādījumus, izmantojot īpašu apspriešanās pieeju, kas pielāgota dažādām ieinteresētajām personām. Ir paredzēts:

- mērķtiecīgi apsekot EMZ objektus un valstu EMZ koordinatorus, lai vāktu kvantitatīvus datus par rīcību;
- rīkot intervijas ar rīcība iesaistītajām ieinteresētajām personām, lai apkopotu ieskata un kvalitatīvu informāciju;
- rīkot intervijas ar ārējiem ekspertiem un ieinteresētajām personām ES mantojuma nozarē, lai iegūtu kvalitatīvu atgriezenisko saiti par rīcību.

Turklāt komisārs Mikallefs 2026. gada 22. aprīlī rīkoja īstenošanas dialogu ar EMZ objektu pārstāvjiem (kas atlasīti, lai atspoguļotu objektu daudzveidību gan atrašanās vietas, gan veida ziņā), valstu koordinatoriem, EMZ biroja direktoru, par objektu atlasi un pārraudzību atbildīgās Eiropas ekspertu žūrijas priekšsēdētāju un EMZ Jaunatnes konsultatīvās padomes locekli.

Visbeidzot, tika apkopotas arī citas atsauksmes no valstu koordinatoriem, ko aptaujāja divreiz gadā notiekošajās EMZ kopsapulcēs, un no atlases un pārraudzības ziņojumiem, ko sagatavojusi ekspertu grupa, kura atbild par EMZ objektu atlasi un pārraudzību.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums netika veikts tālāk izklāstīto iemeslu dēļ.

1) Rīcības ietekmes mērogs joprojām ir ierobežots.

2) Rīcība nav daudzgadu finanšu shēmas (DFS) programma, jo tās izmaksas ir integrētas programmā “Radošā Eiropa” (paredzams, ka šī pieeja turpināsies attiecībā uz tās pēctecēm). Rīcībai ir tikai ierobežota ietekme, un pašlaik saskaņā ar Lēmumu Nr. 1194/2011/ES atlasītajiem objektiem finansējums nav piešķirts.

Saskaņā ar Lēmumu Nr. 1194/2011/ES vienīgās izmaksas rodas no atlīdzības ekspertu žūrijai un dotācijas organizācijai, kas atbalsta rīcības īstenošanu. Priekšlikums paredz turpināt šo

pieeju (ar palielinājumu, kas atspoguļo inflāciju eurozonā laikposmā no 2021. līdz 2025. gadam), ko pastiprina naudas balva, kuru katru gadu piešķir objektiem. Tiek ierosināts šīs izmaksas segt no programmas *AgoraEU* sadaļas "Radošā Eiropa – kultūra".

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Nav digitālas nozīmes.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums pilnībā atbilst **Eiropas Savienības Pamattiesību hartai** un visiem attiecīgajiem ES politikas satvariem un regulējumam līdztiesības un nediskriminēšanas jomā.

To, vai objekti ievēro Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, novērtē, atlasot kandidātobjektus un pārraugot objektus, kuriem piešķirts Eiropas mantojuma statuss.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Laikposms, uz kuru attiecas priekšlikums, sakritīs ar vairāku daudzgadu finanšu shēmu periodu.

Attiecībā uz gadiem pēc 2027. gada Eiropas mantojuma saraksta juridiskie un finansiālie aspekti būs tieši saistīti ar noteikumiem, kas iekļauti turpmākās daudzgadu finanšu shēmās. Uz šā pamata tie tiks aplūkoti arī attiecīgo Savienības kultūras atbalsta programmu satvarā, proti, Komisijas rosinātās programmas *AgoraEU* (sadaļas "Radošā Eiropa – kultūra") un tās pēcteču satvarā.

Atkarībā no budžeta līdzekļu pieejamības turpināsies esošu izmaksu segšana par žūrijas darbu un dotācijas tiks piešķirtas organizācijai, kas atbalsta rīcības īstenošanu. Turklāt Eiropas Komisija var piešķirt nelielas naudas balvas atlasītiem un pārraudzītiem objektiem, kas iekļauti Eiropas mantojuma sarakstā.

Sīkāku informāciju skatiet tiesību akta priekšlikuma finanšu un digitālajā pārskatā.

2026/0329 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko izveido Eiropas Savienības rīcību attiecībā uz Eiropas mantojuma sarakstu un atceļ Lēmumu Nr. 1194/2011/ES

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 167. panta 5. punkta pirmo ievilkumu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[2],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[3],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 2. un 3. pantu Savienībai ir jārespektē tās bagātīgais kultūras un valodu mantojums. Šīs vērtības ir atspoguļotas tiesībās, brīvībās un principos, kas noteikti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“harta”).

(2) Līgums par Eiropas Savienības darbību ir vērsts uz aizvien ciešāku Eiropas tautu savienību un citstarp uztic Savienībai uzdevumu veicināt dalībvalstu sadarbību un, ja tas vajadzīgs, atbalstīt un papildināt to rīcību Eiropas nozīmes kultūras mantojuma aizsardzības un saglabāšanas jomā, respektējot to nacionālās un reģionālās atšķirības un vienlaikus izceļot kopīgo kultūras mantojumu.

(3) Eiropas bagātais kultūras mantojums ir fundamentāls kopīgs resurss Savienības vērtību konkrētai izpausmei. Kultūras mantojuma objekti, kas saistīti ar Eiropas integrācijas, demokrātiskās attīstības, konfliktu un samierināšanās vēsturi, kultūras apmaiņu un kopīgu pieredzi, ļauj iedzīvotājiem iesaistīties to vērtību īstenošanā, uz kurām balstās Savienība. Tas stiprina viņu piederības izjūtu Savienībai un stiprina starpkultūru dialogu.

(4) Padomes 2026. gada Padomes Rezolūcijā par otro ciklu stratēģiskajā satvarā Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu (2026–2030)[4], Prasmju savienībā[5], līdztiesības savienības stratēģijās[6] un Eiropas demokrātijas

---

2 OV C [..], [..], [..]. lpp.

3 OV C [..], [..], [..]. lpp.

4 Padomes Rezolūcija par otro ciklu stratēģiskajā satvarā Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu (2026–2030).

5 COM(2025) 90 final.

6 Vienlīdzība un iekļaušana, COM(2020) 620 final, COM(2021) 101 final, COM(2025) 725 final, COM(2026) 12 final, COM(2026) 113, COM(2026) 541 final.

vairogā[7] ir uzsvērts, cik stratēģiski svarīgi ir veicināt kopīgas Eiropas vērtības un demokrātiska pilsoniskuma izglītību kā kohēzijas un iekļaušanas vektorus no agrīna vecuma un visa mūža garumā.

(5) Šajā kontekstā Eiropas mantojuma saraksta pievienotā vērtība ir atlasīto objektu eiropeiskā nozīme, to izglītojošā dimensija, iedzīvotāju, īpaši jauniešu, uzrunāšana un sadarbība ar citiem atlasītajiem objektiem. Šajā kontekstā eiropeiskā nozīme būtu jāsaprot kā objekta spēja ar savu vēsturi, vēstījumiem un darbībām ilustrēt Eiropas un Eiropas Savienības attīstību.

(6) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1194/2011/ES, ar ko izveido Eiropas Savienības rīcību attiecībā uz Eiropas mantojuma zīmi[8] ("zīme"). Zīmes 2019. un 2024. gada izvērtējumos tika uzsvērti rīcības panākumi atlasīto objektu atpazīstamības uzlabošanā un to eiropeiskās nozīmes palielināšanā. Tas nodrošināja sadarbību un zināšanu apmaiņu starp objektiem, papildinot valstu centienus kultūras mantojuma jomā. 2024. gada izvērtējumā tika apzinātas arī izstrādes jomas, lai nodrošinātu zīmes pastāvīgu ietekmi Eiropas kopīgā mantojuma un vērtību saglabāšanā un popularizēšanā. Tas arī apstiprināja tās nozīmi Eiropas kopīgā mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā.

(7) Komisijas paziņojumā "Kultūras kompass Eiropai"[9] ir izklāstīts stratēģisks satvars kultūras lomas stiprināšanai demokrātijas, sociālās kohēzijas, radošuma un Eiropas kultūras daudzveidības veicināšanā, tostarp kultūras mantojuma aizsargāšanā, saglabāšanā un popularizēšanā. Saskaņā ar minēto paziņojumu Eiropas mantojuma zīme būtu jāatjauno un jāstiprina, lai nodrošinātu, ka tā joprojām ir aktuāla. Tādēļ Lēmums Nr. 1194/2011/ES būtu jāaizstāj.

(8) Kopīgā deklarācija "Eiropa kultūrai – kultūra Eiropai"[10] pārveido Kultūras kompasa redzējumu par kopīgu politisku apņemšanos starp Eiropas Komisiju, Eiropas Parlamentu un Eiropas Savienības Padomi, nodrošinot stratēģisku satvaru, kurā kultūra ir Eiropas identitātes centrā un uzsvērta tās nozīme personām, kopienām un Eiropas Savienībai.

(9) Eiropas mantojuma zīme tagad ir piešķirta kritiskai objektu masai. Izcilības principam minēto objektu atlasē un darbībā būtu jāvirza nākamais rīcības posms, un tas būtu jāsaglabā, izmantojot atbalsta sistēmu, kas vērsta uz dialogu, pieredzes apmaiņu starp līdzvērtīgiem profesionāļiem un pastāvīgu uzlabošanu, vienlaikus ievērojot objektu autonomiju un īpašumtiesību struktūras. Galvenā uzmanība arī turpmāk būtu jāpievērš tam, lai veicinātu un nodrošinātu objektu piekļūstamību, kā arī to piedāvāto darbību kvalitāti un piekļūstamību. Objektu saglabāšana būtu jānodrošina ar esošajiem aizsardzības režīmiem. Citstarp ir jāpielāgo objektu pārraudzības process, lai to vienkāršotu visām iesaistītajām personām, vienlaikus turpinot nodrošināt stingru novērtēšanas procesu.

---

7 COM(2025) 791 final.

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1194/2011/ES (2011. gada 16. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības rīcību attiecībā uz Eiropas mantojuma zīmi (OV L 303, 22.11.2011., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj).

9 COM(2025) 785 final.

10 OV C, C/2026/3440, 25.6.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3440/oj.

(10) Rīcības mērķi ir pilnībā saskaņoti ar mērķiem, kas noteikti programmā "Radošā Eiropa", kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/818[11] un kuras mērķis ir aizsargāt, attīstīt un veicināt Eiropas kultūru un valodu daudzveidību un mantojumu. Šajā lēmumā noteiktajiem rīcības mērķiem būtu jābūt pilnībā saskaņotiem ar mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes regulā, ar ko izveido programmu *AgoraEU*, un īpaši ar tās sadaļu "Radošā Eiropa – kultūra", kuras mērķi citstarp ir veicināt kultūras un valodu daudzveidību un mantojumu un palielināt kultūras un radošo nozaru konkurētspēju.

(11) Lai maksimāli palielinātu rīcības ietekmi, tai būtu jāstiprina sinerģija ar papildinošām Savienības darbībām, piemēram, Eiropas kultūras galvaspilsētām, Jauno Eiropas "Bauhaus", Eiropas tūrisma galvaspilsētām, valstu un reģionālajiem partnerības plāniem, pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" un citām Savienības programmām un iniciatīvām, kas saistītas ar tās mērķiem. Tas ietver darbības un iniciatīvas, kas saistītas ar jauniešu iesaisti un paaudžu taisnīgumu, piemēram, programmu *Erasmus+*, it īpaši tās *DiscoverEU* kultūras ceļiem. Tai būtu arī jāveicina objektu popularizēšana un tūrisma plūsmu pārvaldība saskaņā ar Eiropas ilgtspējīga tūrisma stratēģiju. Zīmei būtu jātiecas rast sinerģijas un papildinošu ietekmi ar citām kultūras un mantojuma jomas iniciatīvām, piemēram, piemēram, *UNESCO* Pasaules mantojuma sarakstu, *UNESCO* Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvo sarakstu, Eiropas Padomes Eiropas kultūras ceļiem un citām Eiropas iniciatīvām, piemēram, Eiropas mantojuma dienām.

(12) Objekti būtu jāatbalsta, izpētot iespēju attiecīgā gadījumā lūgt finansiālu atbalstu no Savienības programmām un fondiem. Komisijai tas būtu jāatbalsta, palielinot informētību, nodrošinot mentorēšanu un spēju veidošanu, kas pielāgota katra objekta lielumam un atrašanās vietai, un īstenojot pasākumus, lai palīdzētu objektiem šajos centienos.

(13) Ar rīcību būtu jāturpina piešķirt statuss valsts, starptautiskiem un tematiskiem objektiem, tostarp starptautiskiem tematiskiem objektiem, atspoguļojot Eiropas vēstures savstarpēji saistīto raksturu visā tās daudzveidībā. Tai vajadzētu būt atvērtai arī kopīgiem pieteikumiem. Rīcībā būtu jāiekļauj nemateriālais kultūras mantojums visās tā daudzveidīgajās izpausmēs, piemēram, prasmes, amatniecība, prakse, zināšanas un cilvēku radošuma izpausmes.

(14) Objektu atlases procedūra saskaņā ar šo rīcību būtu jāveic sadarbībā ar iesaistītajām valstīm. Objekti sākotnēji būtu jāatlasa valsts līmenī, savukārt galīgā atlase pēc tam būtu jāveic Savienības līmenī. Atbilstīgos gadījumos dalībvalstis varētu iesaistīt vietējās un reģionālās iestādes.

(15) Ja starp vairākiem objektiem, kas atrodas vienā dalībvalstī, pastāv skaidra tematiska saikne, šai rīcībai būtu jāatļauj iesniegt kopīgus pieteikumus. Līdzīgi, konkrētu objektu starptautiskās dimensijas dēļ šai rīcībai būtu jāatļauj iesniegt kopīgus pieteikumus gan objektiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs, bet koncentrējas uz vienu konkrētu tematu, gan objektiem, kas atrodas vismaz divu dalībvalstu teritorijā.

(16) Lai garantētu izcilību un taisnīgumu atlases un pārraudzības procesos, objekti būtu jāatlasa un jāpārrauga, pamatojoties uz kopīgiem, skaidriem un pārredzamiem

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/818 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu "Radošā Eiropa" (2021.–2027. gads) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1295/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 34. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj).

kritērijiem un procedūrām. Tas būtu jāveic neatkarīgu ekspertu žūrijai, kuru izvirzījušas attiecīgās Eiropas Savienības iestādes.

(17) Lai stiprinātu kultūras saites starp Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstīm, kuras ir Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puses[12] ("EBTA/EEZ valstis"), Savienības kandidātvalstīm un iespējamām kandidātvalstīm, rīcība saskaņā ar dažiem noteikumiem būtu jādara pieejama arī minēto valstu pilsētām saskaņā ar minēto nolīgumu.

(18) Lai uzlabotu rīcības efektivitāti, nesen atlasītiem vai pārraudzītiem objektiem būtu jāsniedz mērķtiecīgs finansiāls atbalsts – jāpiešķir balva, lai atalgotu to centienus veicināt Eiropas vērtības ar to īstenotajiem pasākumiem.

(19) Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(20) Lai nodrošinātu nepārtrauktību un pāreju no Lēmuma Nr. 1194/2011/ES uz šo lēmumu, kā arī juridiskās noteiktības un nepārtrauktības labad Lēmumu Nr. 1194/2011/ES būtu jāturpina piemērot Eiropas mantojuma objektu atlasei 2027. gadā. Turklāt objekti, kas atlasīti saskaņā ar iepriekšējo lēmumu, pārraudzības vajadzībām būtu jāuzskata par atlasītiem saskaņā ar šo lēmumu. Visbeidzot, lai nodrošinātu žūrijas darba nepārtrauktību, ekspertiem, kas iecelti saskaņā ar Lēmumu Nr. 1194/2011/ES, būtu jāturpina un jābeidz savu pilnvaru termiņš saskaņā ar minēto lēmumu.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants
Eiropas mantojuma saraksta izveide

Ar šo kā Savienības rīcību ("rīcība") izveido Eiropas mantojuma sarakstu, kurā iekļauj objektus ar Eiropas mantojuma statusu.

2. pants
Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

1. "objekts" ir materiālā mantojuma elements, piemēram, pieminekļi, dabas, zemūdens, arheoloģiski, rūpnieciski vai pilsētvides objekti, ēkas vai ēku grupas, kultūras ainavas, piemiņas vietas, arhīvos uzglabāti objekti, kultūras preces un priekšmeti, vai nemateriālā kultūras mantojuma elements, kas saistīts ar kādu vietu, piemēram, muzikālais, literārais un teātra mantojums, mākslinieciskā amatniecība, dzīvā mantojuma prakse un mūsdienu mantojums;

2. "starptautisks objekts" ir jebkurš no šādiem objektiem:

[12] OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp..

(a) vairāki objekti, kas atrodas dažādās iesaistītajās valstīs un ir veltīti vienam konkrētam tematam, lai varētu iesniegt kopīgu pieteikumu,

(b) viens objekts, kas atrodas vismaz divu dalībvalstu teritorijā;

3. "tematiskais objekts" ir vairāki objekti, kas atrodas vienā iesaistītajā valstī un ir veltīti vienam konkrētam tematam, lai varētu iesniegt kopīgu pieteikumu.

3. pants
Mērķi

1. Rīcība sekmē šādu vispārēju mērķu sasniegšanu:

(a) stiprināt Eiropas pilsoņu, tostarp jauniešu, piederības izjūtu Savienībai, pamatojoties uz Eiropas vēstures un kultūras mantojuma kopīgajām vērtībām un elementiem, kā arī uz izpratni par nacionālās un reģionālās daudzveidības nozīmi;

(b) stiprināt starpkultūru dialogu un kohēziju.

2. Lai sasniegtu 1. punktā noteiktos mērķus, rīcība tiek vērsta uz šādu starpposma mērķu sasniegšanu:

(a) uzsvērt simbolisko vērtību un palielināt objektu atpazīstamību un to nozīmi Eiropas vēsturei un kultūrai vai Savienības veidošanai;

(b) palielināt Eiropas iedzīvotāju izpratni par Eiropas integrācijas vēsturi un par viņu kopīgo, tomēr atšķirīgo kultūras mantojumu, it īpaši saistībā ar demokrātijas vērtībām un cilvēktiesībām, kas ir Savienības pamatā;

(c) sekmēt vietējo teritoriju, reģionu un apgabalu pievilcību un ekonomisko un ilgtspējīgo attīstību, it īpaši ar kultūras tūrisma palīdzību.

3. Paši objekti tiecas sasniegt šādus konkrētus mērķus:

(a) izcelt to eiropeisko nozīmi;

(b) palielināt Eiropas pilsoņu, īpaši jauniešu, izpratni par viņu kopīgo kultūras mantojumu;

(c) atvieglot dalīšanos pieredzē un paraugprakses apmaiņu starp iesaistītajām valstīm;

(d) palielināt un/vai uzlabot to pieejamību visiem, īpaši jauniešiem;

(e) veicināt starpkultūru un starppaaudžu dialogu, izmantojot mākslinieciskо, kultūras un vēstures izglītību;

(f) veicināt sinerģiju starp kultūras mantojumu, no vienas puses, un mūsdienu jaunradi un radošumu, no otras puses.

4. pants
Dalība rīcībā

1. Rīcībā var iesaistīties Eiropas Savienības dalībvalstis.

2. Rīcībā var iesaistīties arī Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstis, kas ir Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puses ("EBTA/EEZ valstis"), Savienības

kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, kuras ir asociētas programmā "Radošā Eiropa" vai turpmākās Savienības kultūras atbalsta programmās.

3. Katra iesaistītā valsts ieceļ valsts koordinatoru, kas atbild par darbības koordinēšanu valsts līmenī un darbojas kā galvenā kontaktpersona starp objektiem, Komisiju un žūriju.

4. Dalība Eiropas mantojuma sarakstā ir brīvprātīga.

5. pants
Attiecināmība

Eiropas mantojuma sarakstā var iekļaut visus 2. pantā definētos objektus.

6. pants
Kritēriji

1. Pieteikumus novērtē, katram objektam novērtējot šādus kritērijus ("kritēriji"):

   (a) eiropeiskā nozīme;

   (b) objekta rīcības plāna kvalitāte;

   (c) darbības spējas.

Katru objektu novērtē samērīgi, ņemot vērā tā īpašības.

2. Šā panta 1. punkta a) apakšpunkta vajadzībām objekta eiropeisko nozīmi novērtē, pamatojoties uz tā spēju ilustrēt, interpretēt vai simbolizēt Savienības vērtības. Veicot minēto novērtējumu, ņem vērā vienu vai vairākus šādus elementus:

   (a) objekta vieta un loma Eiropas vēsturē un Eiropas integrācijā vai tā saikne ar galvenajiem Eiropas notikumiem, personībām un kustībām, uzsverot tā vietu un lomu Eiropas integrācijas pamatā esošo kopīgo vērtību attīstībā;

   (b) Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā noteikto vērtību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteikto tiesību, brīvību un principu veicināšana, interpretēšana un nodošana;

   (c) objekta ieguldījums pārrobežu sadarbībā, dialogā un savstarpējā sapratnē starp Eiropas tautām un kultūrām;

   (d) objekta aktualitāte un spēja nodrošināt Eiropas atceri un demokrātisku pilsoniskuma izglītību, tostarp tā spēja veicināt kritiskas, iekļaujošas un plurālistiskas pārdomas par Eiropas vēsturi visā tās daudzveidībā, sarežģītībā un strīdīgajā vēstījumā;

   (e) daudzvalodības popularizēšana un piekļuves nodrošināšana objektam vairākās Savienības valodās.

3. Šā panta 1. punkta b) apakšpunkta vajadzībām objekta rīcības plāna ("rīcības plāns") kvalitāti novērtē, pamatojoties uz pasākumiem, ko objekts izmantos, lai paziņotu, īstenotu un uzturētu rīcības mērķus. Rīcības plānā norāda, kā objekts veiks šādas darbības:

   (a) izpratnes veidošana par objekta eiropeisko nozīmi, it īpaši veicot atbilstīgus informācijas sniegšanas pasākumus, uzstādot informatīvas zīmes un apmācot personālu;

(b) zināšanu radīšana, kopīgošana un nodošana, izmantojot izglītojošus, uz pētniecību balstītus un informatīvus pasākumus, kas veicina izpratni par objektu un tā eiropeisko nozīmi, tostarp daudzvalodu formātos;

(c) objekta atpazīstamības un pievilcības palielināšana Eiropas mērogā un vietēju un reģionālu informēšanas stratēģiju izstrādāšana un īstenošana, izmantojot digitālos rīkus un jaunās tehnoloģijas;

(d) apmeklētāju, vietējo kopienu un jauniešu iesaistīšana un sadarbība ar māksliniekiem un kultūras jomas uzņēmējiem, kā arī Eiropas mantojuma kopienā;

(e) Eiropas kultūras speciālistu, mākslinieku un krājumu mobilitātes sekmēšana, kultūru dialoga stimulēšana un saiknes veidošanas starp mantojumu un mūsdienu jaunradi un radošuma iedrošināšana, kad vien tas iespējams, ņemot vērā objekta specifiku.

4. Šā panta 1. punkta c) apakšpunkta vajadzībām objekta darbības spējas attiecas uz objekta spēju efektīvi īstenot rīcības plānu un laika gaitā turpināt rīcības mērķu sasniegšanu. Ņem vērā šādus elementus:

(a) objekta pārvaldība un tā pārvaldības kārtība;

(b) juridiskais statuss un īpašumtiesības;

(c) finansiālā ilgtspēja;

(d) cilvēkresursi, profesionālās zināšanas un spēja sasniegt rezultātus;

(e) saglabāšanas un aizsardzības spēja;

(f) pieejamība un apmeklētāju pārvaldība;

(g) pārraudzības un ziņošanas spēja.

5. Attiecībā uz tematiskiem un starptautiskiem objektiem rīcības plānā izklāsta katra pieteikumā minētā objekta darbības spējas, kā arī pieteikuma un tematiskā vēstījuma vispārējo saskaņotību. Tāpat izklāsta mehānismus koordinācijai starp iesaistītajām vietām.

6. Rīcības plāns ir pamats objekta atlasīšanai un tā dalībai 15. pantā noteiktajā periodiskās pārskatīšanas shēmā.

7. pants
Ekspertu žūrija

1. Izveido Eiropas neatkarīgo ekspertu žūriju (“žūrija”), lai tā veiktu atlasi un pārraudzību iesaistītajās valstīs. Tā nodrošina, lai visās iesaistītajās valstīs attiecībā uz objektiem konsekventi piemērotu kritērijus.

2. Žūrijas sastāvā ir 12 locekļi, kurus izvirza Savienības iestādes un struktūras saskaņā ar šo punktu.

Komisija izvirzošajām Savienības iestādēm un struktūrām ierosina potenciālo ekspertu kopumu, pamatojoties uz atklātu uzaicinājumu paust ieinteresētību.

Katra iestāde – Eiropas Parlaments, Padome un Komisija – no potenciālo ekspertu kopuma ieceļ trīs ekspertus saskaņā ar savām attiecīgajām procedūrām un izvirza vēl trīs ekspertus kā rezerves ekspertus. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

un Eiropas Reģionu komiteja no potenciālo ekspertu kopuma katra ieceļ vienu ekspertu saskaņā ar savām attiecīgajām procedūrām un katra izvirza vienu ekspertu kā rezerves ekspertu. Turklāt Komisija saskaņā ar savu procedūru ieceļ vienu ekspertu no Jaunatnes kultūras vēstnieku tīkla[13] un izvirza vienu ekspertu kā rezerves ekspertu.

3. Žūrijas locekļi ir Savienības pilsoņi, Savienības pastāvīgie iedzīvotāji un neatkarīgi eksperti ar ievērojamu pieredzi un zināšanām jomās, uz kurām attiecas rīcības mērķi. Ieceļot žūrijas locekļus, kompetentās Savienības iestādes un struktūras pieprasa izraudzītajiem ekspertiem deklarēt visus faktiskos vai iespējamos interešu konfliktus saistībā ar rīcību. Ja šāda deklarācija atklāj interešu konfliktu, iecēlēja Savienības iestāde vai struktūra izraugās citu ekspertu. Ja šāds interešu konflikts atklājas eksperta pilnvaru laikā, minētais eksperts atkāpjas no amata un attiecīgā Savienības iestāde vai struktūra uz atlikušo pilnvaru laiku aizstāj minēto ekspertu saskaņā ar attiecīgo procedūru. Žūrijas vispārējā sastāvā iestādes arī cenšas nodrošināt kompetences papildinošu kombināciju, līdzsvarotu ģeogrāfisko sadalījumu un dzimumu līdzsvaru.

4. Žūrija izraugās savu priekšsēdētāju.

5. Ekspertus ieceļ uz trīs gadu pilnvaru termiņu, ko var pagarināt. Eksperti nestrādā žūrijā ilgāk par diviem secīgiem pilnvaru termiņiem.

6. Žūrijas locekļiem ir tiesības saņemt atlīdzību par saviem pakalpojumiem, kā arī tiek segti izdevumi, kas tieši saistīti ar viņu pienākumu izpildi saskaņā ar šo pilnvarojumu.

   Šādu atlīdzību maksā un izdevumus sedz par visu pilnvaru laiku.

   Visi žūrijas locekļi saņem vienādu atlīdzību neatkarīgi no iestādes, kura tos iecēlusi.

7. Ja eksperts atkāpjas vai nespēj veikt savus uzdevumus pirms pilnvaru termiņa beigām, tā pati izvirzītāja iestāde minēto ekspertu aizstāj uz atlikušo pilnvaru laiku.

8. Žūrijas locekļi deklarē visus esošos vai iespējamos interešu konfliktus saistībā ar konkrēta objekta atlasīšanu vai pārraudzību. Gadījumā, ja kāds no žūrijas locekļiem sniedz šādu deklarāciju vai ja atklājas šāds interešu konflikts, minētais žūrijas loceklis nepiedalās objekta izvērtēšanā, nedz arī jebkuru citu objektu izvērtēšanā no attiecīgajām iesaistītajām valstīm.

8. pants
Pieteikuma veidlapas

Komisija nodrošina vienotas pieteikuma veidlapas (“pieteikuma veidlapas”), pamatojoties uz 6. pantā noteiktajiem kritērijiem. Kandidātobjekti izmanto šīs veidlapas.

Komisija nodrošina veidlapu tulkojumu visās Savienības oficiālajās valodās.

9. pants
Valsts atlase dalībvalstīs

1. Par objektu valsts atlasi iekļaušanai Eiropas mantojuma sarakstā atbild dalībvalstis.

2. Katra dalībvalsts var reizi divos gados atlasīt ne vairāk kā trīs objektus.

[13] Šī ir Kultūras kompasa Eiropai iniciatīva, kas pašlaik tiek izstrādāta.

3. Katra iesaistītā dalībvalsts saskaņā ar rīcības mērķi nosaka savas procedūras un grafiku valsts atlasei, ievērojot subsidiaritātes principu un cenšoties administratīvo kārtību padarīt pēc iespējas vienkāršāku un elastīgāku. Līdz atlases procedūras gada 1. februārim tās nosūta Komisijai valsts līmenī atlasīto objektu pieteikuma veidlapas saskaņā ar pielikumā iekļauto grafiku.

4. Komisija publisko valsts līmenī atlasīto objektu pilnu sarakstu un pēc valsts atlases posma pabeigšanas par to nekavējoties informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, lai Eiropas Parlaments, Padome, dalībvalstis, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, Eiropas Reģionu komiteja vai jebkura cita persona vai struktūra varētu iesniegt Komisijai jebkādas piezīmes, kas varētu ietekmēt minēto objektu atlasi.

10. pants

Objektu atlase EBTA/EEZ valstīs, kandidātvalstīs un potenciālajās kadidātvalstīs

1. EBTA/EEZ valstis, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, kas vēlas iesniegt pieteikumus dalībai rīcībā, par to paziņo Komisijai, izmantojot oficiālu paziņojumu, un ieceļ rīcības valsts koordinatoru.

2. Valsts objektu atlasi Eiropas mantojuma sarakstam veic katras EBTA/EEZ valsts, kandidātvalsts vai potenciālās kandidātvalsts atbildībā saskaņā ar tās procedūrām. Katra valsts var atlasīt ne vairāk kā divus objektus katrā atlases ciklā valsts līmenī.

3. Pieteikuma veidlapas par objektiem, kas valsts līmenī atlasīti iesaistītajā EBTA/EEZ valstī, kandidātvalstī vai potenciālajā kandidātvalstī, nosūta Komisijai līdz atlases procedūras gada 1. februārim saskaņā ar 9. pantu. Pieteikuma veidlapas ir tikai angļu valodā.

4. Žūrija katrā atlases ciklā atlasa ne vairāk kā vienu objektu, kas atrodas EBTA/EEZ valstī, kandidātvalstī vai potenciālajā kandidātvalstī.

11. pants

Priekšatlase un atlase Eiropas līmenī

1. Objektu atlasi iekļaušanai Eiropas mantojuma sarakstā veic žūrija Komisijas atbildībā, ievērojot divu posmu procedūru.

2. Žūrija veic valstu koordinatoru iesniegto objektu sākotnējo priekšatlasi, ievērojot valsts līmeņa atlases procedūru saskaņā ar 9. pantu. Sākotnējās priekšatlases pamatā ir 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētais eiropeiskās nozīmes kritērijs. Pēc tam, kad žūrija ir novērtējusi pieteikumus saskaņā ar minēto kritēriju, tā vienojas par objektu īso sarakstu un līdz atlases procedūras gada 31. maijam nāk klajā ar priekšatlases ziņojumu.

3. Priekšatlases posmā atlasītie objekti ar valsts koordinatora atbalstu sagatavo galīgo atlases veidlapu, tostarp rīcības plānu un 6. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minēto darbības spēju aprakstu. Valstu koordinatori iesniedz Komisijai galīgās atlases veidlapas ne vēlāk kā atlases procedūras gada 31. augustā.

4. Žūrija var izraudzīties ne vairāk kā vienu objektu no katras iesaistītās valsts. Vajadzības gadījumā var pieprasīt papildu informāciju un rīkot objektu apmeklējumus.

5. Žūrijas atlases pamatā ir 6. pantā noteiktie kritēriji un pieteikuma veidlapas. Žūrija arī pienācīgi ņem vērā piezīmes, kas minētas 9. panta 4. punktā.

6. Žūrija katrā atlases ciklā atlasa ne vairāk kā 15 objektus. No atlasītajiem objektiem katrā atlases ciklā Eiropas līmenī var atlasīt ne vairāk kā divus objektus, kas atrodas EBTA/EEZ valstīs, kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs, kuras iesaistītas rīcībā.

7. Žūrija sniedz ziņojumu par atlasītajiem objektiem un vēlākais līdz atlases procedūras gada beigām to nosūta Komisijai. Minētajā ziņojumā iekļauj ieteikumu par Eiropas mantojuma statusa piešķiršanu un sniedz pavadpaskaidrojumu par tās secinājumiem attiecībā uz tiem objektiem, kas tika atlasīti, un tiem, kas netika atlasīti. Komisija informēšanas nolūkā nosūta minēto ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

8. Objekti, kas nav atlasīti, nākamajos gados var iesniegt jaunus pieteikumus atlasei valsts līmenī.

9. Žūrijas atzinums ir galīgs.

12. pants
Starptautiski objekti

1. Lai starptautisks objekts būtu tiesīgs saņemt Eiropas mantojuma statusu, tas atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

   (a) katrs iesaistītais objekts atbilst 6. pantā noteiktajiem kritērijiem;

   (b) pieteikumu iesniedz ar vispārpieņemtu nosaukumu;

   (c) ja ir iesaistīts vairāk nekā viens objekts:

      i) vienu no iesaistītajiem objektiem izraugās par koordinatoru, un tas kļūs par vienoto kontaktpunktu Komisijai;

      ii) uzrāda skaidru tematisko saikni starp objektiem.

2. Attiecībā uz pieteikumiem par starptautiskiem objektiem ievēro to pašu procedūru, ko piemēro citiem objektiem. Pēc apspriešanās starp iesaistītajiem objektiem un iesaistot attiecīgās valstu iestādes, visus iesaistītos objektus iekļauj koordinatora objekta pieteikuma veidlapā. Starptautiskus objektus izvirza iesaistītā valsts, kurā atrodas koordinatora objekts, ievērojot 9. panta 2. punktā un 11. panta 4. punktā noteiktos skaitliskos ierobežojumus, un tos izvirza visu iesaistīto valstu vārdā pēc tam, kad minētās iesaistītās valstis tam ir piekritušas. Valstspiederības kritērijus, kas attiecas uz atlases procedūru, piemēro tikai koordinatora objektam.

3. Kad ir atlasīts starptautisks objekts, šim starptautiskajam objektam Eiropas mantojuma statusu piešķir kā kopumam un ar vienu nosaukumu.

4. Ja starptautisks objekts atbilst visiem kritērijiem, atlases procesa laikā šim objektam dod priekšroku.

5. Attiecībā uz pieteikumiem par starptautiskiem objektiem, kuru koordinators atrodas EBTA/EEZ valstī, kandidātvalstī vai potenciālajā kandidātvalstī, ievēro to pašu priekšatlases un atlases procedūru, ko piemēro citiem objektiem. Objekti EBTA/EEZ valstī, kandidātvalstī vai potenciālajā kandidātvalstī var pievienoties starptautiska objekta pieteikumam neatkarīgi no starptautiskā objekta koordinatora valstspiederības.

6. Starptautisku objektu, kam piešķirts Eiropas mantojuma statuss, var paplašināt, iekļaujot vienu vai vairākus jaunus iesaistītos objektus. Ja starptautisks objekts tiek paplašināts, iekļaujot vienu vai vairākus jaunus iesaistītos objektus, to neuzskata par objektu, kura priekšatlase veikta no jauna. Šajā nolūkā par jauno iesaistīto objektu atbildīgais valsts koordinators līdz pārraudzības gada 1. martam, izmantojot oficiālu paziņojumu, iesniedz Komisijai un par esošajiem objektiem atbildīgajiem valsts koordinatoriem priekšlikumu, kurā pierāda papildu objekta atbilstību kritērijiem un tematisko saikni ar esošajiem objektiem. Ja neviens no valstu koordinatoriem, kas atbild par esošajiem Eiropas mantojuma objektiem, neiebilst pret priekšlikumu, žūrija izskata priekšlikumu un sniedz ieteikumu Komisijai.

13. pants
Valsts nozīmes tematiski objekti

1. Lai valsts nozīmes tematisku objektu varētu iekļaut Eiropas mantojuma sarakstā, tam jāatbilst visiem šādiem nosacījumiem:

   (a) uzrāda kopīga pieteikuma eiropeisko pievienoto vērtību salīdzinājumā ar individuāliem pieteikumiem;

   (b) uzrāda skaidru tematisko saikni starp attiecīgajiem objektiem;

   (c) katrs iesaistītais objekts atbilst kritērijiem;

   (d) vienu no iesaistītajiem objektiem izraugās par koordinatoru, kas kalpos par vienoto kontaktpunktu Komisijai;

   (e) iesniedz pieteikumu ar vispārpieņemtu nosaukumu.

2. Attiecībā uz pieteikumiem par valsts nozīmes tematiskiem objektiem ievēro to pašu procedūru, ko piemēro citiem objektiem. Visus iesaistītos objektus iekļauj koordinatora objekta pieteikuma veidlapā. Valsts nozīmes tematiskos objektus ierosina attiecīgā iesaistītā valsts, ievērojot 9. panta 2. punktā un 11. panta 4. punktā noteiktos skaitliskos ierobežojumus.

3. Kad ir atlasīts valsts nozīmes tematisks objekts, šim valsts nozīmes tematiskajam objektam Eiropas mantojuma statusu piešķir kā kopumam un ar vienu nosaukumu.

4. Valsts nozīmes tematisku objektu, kam piešķirts Eiropas mantojuma statuss, var paplašināt, iekļaujot vienu vai vairākus jaunus iesaistītos objektus. Ja valsts nozīmes tematisks objekts tiek paplašināts, iekļaujot vienu vai vairākus jaunus iesaistītos objektus, to neuzskata par objektu, kura priekšatlase veikta no jauna. Šajā nolūkā par jauno iesaistīto objektu atbildīgais valsts koordinators līdz pārraudzības gada 1. martam, izmantojot oficiālu paziņojumu, iesniedz Komisijai priekšlikumu, kurā pierāda papildu objekta atbilstību atbilstības kritērijiem un tematisko saikni ar esošajiem objektiem. Žūrija izskata priekšlikumu un sniedz ieteikumu Komisijai.

14. pants
Objektu izraudzīšanās

1. Komisija, pienācīgi ņemot vērā žūrijas ieteikumu, izraugās objektus, kam piešķirams Eiropas mantojuma statuss. Komisijas par to informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju.

2. Objektos, kuriem piešķirts Eiropas mantojuma statuss, izvieto Eiropas mantojuma saraksta logotipu, kas pieejams Komisijas tīmekļa vietnē.

3. Eiropas mantojuma statusu piešķir uz neierobežotu laika periodu, ievērojot 15. pantā izklāstītos nosacījumus un atkarībā no tā, vai rīcība turpinās, un neskarot 16. pantā paredzētos gadījumus.

15. pants
Pārraudzība

1. Katru objektu, kam piešķirts Eiropas mantojuma statuss, regulāri pārrauga, lai nodrošinātu, ka tas joprojām atbilst kritērijiem un ka tiek ievērots kopā ar tā pieteikumu iesniegtais rīcības plāns.

2. Žūrijas veiktā to objektu pārraudzība, kuriem piešķirts Eiropas mantojuma statuss, notiek reizi divos gados, pamatojoties uz iepriekš noteiktu iesaistīto valstu sarakstu attiecīgajam gadam. Minēto sarakstu publicē Komisijas tīmekļa vietnē.

3. Dalībvalstis ir atbildīgas par visu to teritorijā esošo objektu pārraudzību. Par starptautiska objekta pārraudzību atbild valsts, kurā atrodas koordinatora objekts.

4. Dalībvalstis vāc visu vajadzīgo informāciju un saskaņā ar Komisijas publicēto grafiku sagatavo ziņojumu par pārraudzītajiem objektiem. Dalībvalstis šo ziņojumu nosūta Komisijai līdz pārraudzības gada 1. martam. Komisija ziņojumu iesniedz žūrijai izskatīšanai.

5. Līdz pārraudzības gada beigām žūrija sniedz ziņojumu par novērtēto objektu stāvokli, sniedzot ieteikumus, kas jāņem vērā nākamajā pārraudzības gadā.

6. Jaunu objektu pievienošanu tematiskiem vai starptautiskiem objektiem, kam piešķirts Eiropas mantojuma statuss, novērtē vienlaikus ar objektu pārraudzību. Žūrijas ieteikumus par jaunu objektu pievienošanu esošiem tematiskiem vai starptautiskiem objektiem iekļauj 5. punktā minētajā pārraudzības ziņojumā.

7. Valstu koordinatori darbojas kā galvenais objektu atbalsta punkts un aktīvi sadarbojas ar objektiem, lai novērstu visus pārraudzības procesā konstatētos trūkumus. Šajā nolūkā valsts koordinators sadarbībā ar objektu un žūriju izstrādā pielāgotu atbalsta plānu un palīdz to īstenot. Šajā plānā ietver:

   (a) skaidrus un īstenojamus pasākumus konstatēto trūkumu novēršanai;

   (b) iespējamus tehniskās vai finansiālās palīdzības avotus, ja tas ir nepieciešams un samērīgs ar pieejamajiem resursiem;

   (c) noteiktu korektīvo pasākumu grafiku ar starpposma kontrolpunktiem progresa novērtēšanai.

8. Ja žūrija konstatē, ka kritēriji vairs netiek pietiekami izpildīti, tā var veikt papildu pārraudzību neatkarīgi no pielikumā norādītā grafika.

16. pants
Objekta Eiropas mantojuma statusa atsaukšana un atteikšanās no tā

1. Ja pēc objekta pārraudzības vai papildu apmeklējuma, kā noteikts 15. panta 8. punktā, žūrija konstatē, ka objekts i) joprojām neatbilst kritērijiem, uz kuru pamata tam piešķirts Eiropas mantojuma statuss, vai ii) neievēro rīcības plānu, kas iesniegts

kopā ar pieteikumu, tā ar valsts koordinatora un Komisijas atbalstu sāk dialogu ar attiecīgo objektu, lai veicinātu vajadzīgos objekta pielāgojumus.

2. Ja vajadzīgās korekcijas nav veiktas laikus, žūrija par to paziņo Komisijai. Paziņojumam pievieno iemeslu izklāstījumu un tajā iekļauj praktiskus ieteikumus stāvokļa uzlabošanai.

3. Ja praktiskie ieteikumi nav laikus īstenoti, žūrija sniedz Komisijai atzinumu par Eiropas mantojuma statusa atsaukšanu attiecīgajam objektam.

4. Ja žūrija konstatē, ka kāds objekts, kas iesaistīts starptautiskā objektā vai valsts nozīmes tematiskā objektā, vairs neatbilst kritērijiem vai ka vairs netiek ievērots kopā ar tā pieteikumu iesniegtais rīcības plāns, piemēro 1., 2. un 3. punktā izklāstīto procedūru. Saskaņā ar šo punktu zīmes anulēšanu piemēro visam starptautiskajam objektam vai valsts nozīmes tematiskajam objektam kopumā. Tomēr tad, kad starptautiskā objekta vai valsts nozīmes tematiskā objekta saskaņotība netiek nelabvēlīgi ietekmēta, žūrija var ieteikt atsaukšanu piemērot tikai iesaistītajam objektam.

5. Komisija, pienācīgi ņemot vērā 3. punktā minēto ieteikumu, pieņem lēmumu atsaukt Eiropas mantojuma statusu. Komisijas informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju par šo atsaukšanu.

6. Objekti jebkurā laikā var atteikties no Eiropas mantojuma statusa. Šādos gadījumos tie informē attiecīgās iesaistītās valstis, kuras savukārt informē Komisiju par minēto atteikšanos. Komisijas oficiāli reģistrē atteikšanos un informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju par atteikšanos.

17. pants
Balva

Komisija var apsvērt iespēju piešķirt naudas balvu (“balva”) nesen atlasītiem objektiem vai pārraudzītiem objektiem, ja ir pieejams finansējums saskaņā ar piemērojamo finanšu shēmu. Balvas juridiskos un finansiālos aspektus izskata attiecīgo Savienības kultūras atbalsta programmu ietvaros.

18. pants
Praktiski pasākumi

1. Komisija īsteno rīcību. Šajā nolūkā tā:

   (a) nodrošina rīcības vispārēju saskaņotību un kvalitāti;

   (b) nodrošina koordināciju starp iesaistītajām valstīm, valstu koordinatoriem un žūriju;

   (c) ievērojot 3. pantā minētos mērķus un 6. pantā minētos kritērijus, ciešā sadarbībā ar žūriju izstrādā norādes, kas palīdz veikt atlases un pārraudzības procedūras;

   (d) sniedz tehnisku atbalstu žūrijai;

   (e) savā tīmekļa vietnē publicē visus žūrijas ziņojumus.

2. Komisija atbalsta rīcību. Šajā nolūkā tā:

(a) veicina tīklošanas un spēju veidošanas pasākumus starp valstu koordinatoriem, objektiem un žūriju;

(b) veicina pieredzes un paraugprakses apmaiņu starp objektiem, kam jau piešķirts Eiropas mantojuma statuss, un kandidātobjektiem un veicina objektu pārraudzības ziņojumu un gūtās pieredzes plašāku izplatīšanu;

(c) veicina rīcības un objektu pamanāmību un sasniedzamības līmeni Eiropas un starptautiskā līmenī, tostarp izplatot attiecīgu informāciju un materiālus un veicot mērķtiecīgus komunikācijas pasākumus;

(d) sniedz informāciju par esošajiem Eiropas fondiem, lai palīdzētu objektiem izstrādāt projektus, tostarp ar mentorēšanas un apmācības palīdzību.

3. Valsts koordinatori koordinē rīcības īstenošanu valsts līmenī. Tiem ir šādas funkcijas:

(a) galvenais kontaktpunkts starp objektiem, Komisiju un iespējamām atbalsta struktūrām;

(b) atbalsts kandidātobjektiem pieteikumu sagatavošanai saskaņā ar 9. un 11. pantu;

(c) objektu atlase valsts līmenī saskaņā ar 9. pantu;

(d) palīdzība objektiem, kas sekmīgi izturējuši žūrijas priekšatlasi, sagatavot galīgo iesniegumu žūrijai;

(e) dalība koordinācijas un tīklu veidošanas sanāksmēs, kas saistītas ar rīcību.

19. pants
Izvērtēšana

1. Komisija nodrošina rīcības ārēju un neatkarīgu novērtējumu. Šādu izvērtēšanu veic reizi sešos gados saskaņā ar pielikumā izklāstīto kalendāru, un tajā izskata:

(a) rīcības īstenošanā iesaistīto procesu efektivitāti;

(b) objektu skaitu;

(c) rīcības ietekmi;

(d) rīcības ģeogrāfiskās darbības jomas paplašināšanu;

(e) kā rīcību varētu uzlabot;

(f) vai rīcība būtu jāturpina.

2. Komisija sešu mēnešu laikā pēc 1. punktā paredzētā novērtējuma pabeigšanas iesniedz par to ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, vajadzības gadījumā pievienojot attiecīgus priekšlikumus.

20. pants
Atcelšana

Lēmumu Nr. 1194/2011/ES atceļ.

21. pants
Pārejas noteikumi

Lēmumu Nr. 1194/2011/ES turpina piemērot Eiropas mantojuma zīmes objektu atlasei 2027. gadā. Objektus, kam piešķirta zīme saskaņā ar Lēmumu Nr. 1194/2011/ES, uzskata par objektiem, kam piešķirts Eiropas mantojuma statuss saskaņā ar šo lēmumu.

Eksperti, kas iecelti žūrijā saskaņā ar Lēmumu Nr. 1194/2011/ES, turpina darboties žūrijā līdz to pilnvaru termiņa beigām saskaņā ar 7. pantu.

22. pants
Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA / INICIATĪVAS KONTEKSTS 3
1.1. Priekšlikuma / iniciatīvas nosaukums 3
1.2. Attiecīgā politikas joma 3
1.3. Mērķi 3
1.3.1. Vispārīgie mērķi 3
1.3.2. Konkrētie mērķi 3
1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme 3
1.3.4. Snieguma rādītāji 4
1.4. Priekšlikums / iniciatīva attiecas uz: 4
1.5. Priekšlikuma / iniciatīvas pamatojums 4
1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks 4
1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē "ES iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi. 4
1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas 5
1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem 6
1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums 5
1.6. Priekšlikuma / iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums 7
1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes 7
2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI 8
2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi 8
2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma 8
2.2.1. Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums 8
2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu 8
2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī) 8
2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi 9
3. PRIEKŠLIKUMA / INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME 10
3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas 10
3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām 11

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām 11
3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta 11
3.2.1.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem 13
3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām 14
3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām 15
3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta 15
3.2.3.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem 15
3.2.3.3. Kopējās apropriācijas 15
3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības 16
3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta 16
3.2.4.2. Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem 16
3.2.4.3. Kopējās cilvēkresursu vajadzības 17
3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām18
3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu 18
3.2.7. Trešo personu iemaksas 18
3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem 18
4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA 19
4.1. Digitālās vajadzības 19
4.2. Dati 19
4.3. Digitālie risinājumi 19
4.4. Sadarbspējas novērtējums 20
4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi 20

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam, ar ko izveido Eiropas Savienības rīcību attiecībā uz Eiropas mantojuma sarakstu un atceļ Lēmumu Nr. 1194/2011/ES

1.2. Attiecīgā politikas joma

Kultūra, tūrisms, mantojums

1.3. Mērķi

1.3.1. Vispārīgie mērķi

a) Pamatojoties uz Eiropas vēstures un kultūras mantojuma kopīgajām vērtībām un elementiem, kā arī uz izpratni par nacionālo un reģionālo daudzveidību, stiprināt Eiropas pilsoņu, īpaši jauniešu, piederības izjūtu Savienībai.

b) Stiprināt kultūru dialogu.

1.3.2. Konkrētie mērķi

a) Uzsvērt simbolisko vērtību un vairot savdabību objektiem, kam ir bijusi nozīmīga loma Eiropas vēsturē un kultūrā un/vai Eiropas veidošanā.

b) Palielināt Eiropas iedzīvotāju izpratni par Eiropas vēsturi un Savienības veidošanu un viņu kopīgo, tomēr atšķirīgo kultūras mantojumu, it īpaši saistībā ar demokrātijas vērtībām un cilvēktiesībām, kas ir Eiropas integrācijas procesa pamatā.

c) Sekmēt reģionu pievilcību un ekonomisko un ilgtspējīgo attīstību, it īpaši ar kultūras tūrisma starpniecību.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma / iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

— spēcīgs apbalvoto EM objektu tīkls un objektu pārrobežu sadarbība;

— pastāvīgs to objektu skaita pieaugums, kuriem piešķirts EM statuss, lai nodrošinātu rīcību, kas atalgo izcilību kultūras mantojuma jomā;

— vienkāršots pieteikšanās process pieteikuma iesniedzējiem ar divpakāpju pieteikšanās procesu un skaidriem un precīziem atlases kritērijiem;

— efektīva rīcības pārvaldības struktūra ar skaidri noteiktām ieinteresēto personu lomām;

— pastāvīgs atbalsts apbalvotajiem objektiem, izveidojot pastāvīgu EM sekretariātu Eiropas līmenī;

— lielāka EM pamanāmība, tostarp, iespējams, ieviešot balvu, lai tieši atbalstītu objektus;

— atbalsts EBTA/EEZ valstu, kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu integrācijai, atverot shēmu valstīm ārpus ES;

— ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi (4., 8., 10., 11. un 16. IAM).

1.3.4. Snieguma rādītāji

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzi progresam un sasniegumiem.

EM darbības rādītāji tiks integrēti programmas *AgoraEU* darbības rādītājos.

1.4. Priekšlikums / iniciatīva attiecas uz:

☐ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas rīcību[14]

☒ esošas darbības pagarināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu / jaunu darbību

1.5. Priekšlikuma / iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

Īstermiņā – nodrošināt, ka tiek veiktas regulāras atlases un pārraudzības procedūras, kā paredzēts juridiskajā pamatā. Konkrētais attiecīgais grafiks ir atrodams lēmuma pielikumā. Attīstīt starptautiskās partnerības, veikt pārraudzību, iesniegt žūrijas pārraudzības ziņojumus ES iestādēm un valstu koordinatoriem. Novērst jebkādus riskus (piemēram, finansējuma trūkumus, apmeklētāju skaita samazināšanos). Popularizēšana un tīklošana, sadarbība ar citiem kultūras mantojuma pasākumiem (piemēram, Eiropas kultūras mantojuma dienām) un dalība tajos, atbalstot Eiropas kultūras mantojuma objektus spēju veidošanas un komunikācijas ziņā.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē "ES iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

ES līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*) Valstu valdībām ir galvenā loma nacionālās kultūras un mantojuma aizsardzībā un veicināšanā. Tomēr Eiropas mantojuma zīmes rīcības 2018.–2024. gadam izvērtējumā tika konstatēts, ka EMZ rada ievērojamu pievienoto vērtību, izveidojot tādu mantojuma objektu Eiropas mēroga tīklu, kuriem ir kopīgi mērķi un kuri iesaistās sadarbības pasākumos. Zīme sekmē kopīgus projektus, arī izstādes, izglītības programmas un kopīgas kultūras iniciatīvas, kas ir veicinājušas pārrobežu partnerības un paraugprakses apmaiņu. Gaidāmā radītā ES pievienotā vērtība (*ex post*) Juridiskajā pamatā ir noteikti kopīgi, skaidri un pārredzami kritēriji un procedūras attiecībā uz EM, kā arī koordinēta statusu saņēmušo objektu apzināšana un popularizēšana. Ņemot vērā rīcības mērogu un ietekmi, šīs vajadzības var labāk risināt Savienības līmenī. Juridiskā pamata atjaunošana stiprinās iniciatīvas spēju palielināt Eiropas kultūras mantojuma objektu pamanāmību, efektīvāk atbalstīt statusu saņēmušos objektus un palielināt elastību tās izstrādē, kā arī uzlabot tās ilgtermiņa saskaņotību un ietekmi.

[14] Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

Tas nodrošinās, ka ES arī turpmāk būs konstruktīva un papildinoša nozīme kultūras un mantojuma ainavā. Tas atvieglos pārrobežu sadarbību starp atlasītajiem objektiem un citām rīcības ieinteresētajām personām, veidojot Eiropas mantojuma objektu tīklu ar spēcīgu Eiropas vēstījumu.

Šī rīcība veicinās brīvprātīgu sadarbību, zināšanu apmaiņu un pamanāmību starp EM objektiem ES valstīs un arī trešās valstīs. Nosaukumu var piešķirt arī objektiem ārpus ES EBTA/EEZ valstīs, kandidātvalstīs vai potenciālās kandidātvalstīs, kas piedalās ES programmā "Radošā Eiropa".

EM atbalsta valstu centienus, integrējot tos saskaņotā un stratēģiskā ES kontekstā, palīdzot saskaņot kultūras iniciatīvas ar plašākām ES prioritātēm, piemēram, jauniešu iesaisti, ilgtspēju un digitālo inovāciju. Iniciatīva arī veicina līdzsvarotāku ģeogrāfisko pārstāvību.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Eiropeiskās nozīmes kritērija stiprināšana. Lai gan EMZ ir rezultatīvi pievērsusi uzmanību kultūras mantojuma objektiem, kas atspoguļo Eiropas vērtības, daudziem objektiem bija grūti skaidri parādīt, kā to mantojums ir saistīts ar plašāku Eiropas vēstījumu, kas nosaka to "eiropeisko nozīmi". Tāpēc EM rīcības juridiskā pamata projektā ir sniegti skaidrāki norādījumi pieteikumu iesniedzējiem un valstu koordinatoriem. Tajā ir ņemts vērā arī 2018.–2024. gada izvērtējuma galvenais ieteikums, ieviešot divpakāpju atlases procesu: pirmais posms, kurā novērtē eiropeisko nozīmi, lai nodrošinātu, ka tikai objekti ar skaidru Eiropas saikni tiek virzīti uz otro posmu.

Digitālās iesaistes un piekļūstamības uzlabošana. Viens no galvenajiem izvērtējuma ieteikumiem bija arī nodrošināt, ka digitālie resursi ir pieejami visām auditorijām, tostarp personām ar invaliditāti. Tāpēc rīcības plānam kā vienam no pieteikuma kritērijiem ir jāparāda, kā objekts izstrādā un īsteno vietējo un reģionālo informēšanas stratēģiju, izmantojot digitālos rīkus un jaunās tehnoloģijas.

Atgriezeniskās saites mehānismu un atlases process. Ir konstatēts, ka pašreizējie atgriezeniskās saites mehānismi kopumā nav efektīvi. Daudzi objekti norādīja, ka saņem ierobežotu vai nepietiekamu atgriezeniskās saites informāciju, tāpēc ir grūti uzlabot turpmākos pieteikumus. Tāpēc žūrija, kas veic atlases un pārraudzības procesu, savā ziņojumā iekļauj ne tikai ieteikumu par Eiropas mantojuma nosaukuma piešķiršanu, bet arī paskaidrojumu, kas pievienots tās secinājumiem par objektiem, kuri netika atlasīti. Tāpat arī divu posmu atlases process varētu palīdzēt uzlabot atlases procesa efektivitāti un kvalitāti.

Ilgtspēja un turpmākā izaugsme. Pieaugot EM objektu skaitam, ir vajadzīgs ilgtspējīgāks satvars tīkla, kas paplašinās, pārvaldībai. Pārvaldības struktūras vienkāršošana, skaidrs Komisijas, valstu koordinatoru un žūrijas lomu apraksts, kā arī atbalsta stiprināšana attīstītajam EM tīklam ir galvenie juridiskā pamata atjaunošanas mērķi.

Sinerģija ar citām ES programmām. Ir apzinātas iespējas panākt lielāku sinerģiju ar citām ES darbībām un programmām. Piemēri ir rīcība "Eiropas kultūras galvaspilsētas", jaunais Eiropas "Bauhaus" un iniciatīvas, kas attiecas uz jauniešu iesaisti un paaudžu vienlīdzība, piemēram, programma *Erasmus+*, it īpaši tās *DiscoverEU* komponenta kultūras ceļi. Mērķis panākt sinerģiju un nodrošināt pievienoto vērtību ir tieši aplūkots priekšlikuma 11. apsvērumā.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Eiropas mantojums ir labi saskaņots ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS), jo tas atbalsta tādas ES prioritātes kā kultūras saglabāšana, sociālā kohēzija un Eiropas identitāte, kas ir galvenie mērķi, ko finansē no tādām programmām kā "Radošā Eiropa" (2021.–2027. gadam). Sinerģija pastāv arī ar tādiem instrumentiem kā "Apvārsnis Eiropa" (kultūras mantojuma inovācijas pētniecībai), *Erasmus+* (izglītības projektiem, kas saistīti ar objektiem, kuriem piešķirts finansējums), *Interreg* un Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds pārrobežu sadarbībai kultūras mantojuma jomā.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

Neattiecas.

1.6. Priekšlikuma / iniciatīvas un tā/tās finansiālās ietekmes ilgums

☐ **ierobežots ilgums**

☐ spēkā no [DD.MM.]GGGG. līdz [DD.MM.]GGGG.

☐ finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam.

☒ **beztermiņa**

Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG. gadam,

pēc kura turpinās pilnmēroga darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**

☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās

☐ ko veic izpildaģentūras

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām

☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt)

☐ Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam

☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām

☐ publisko tiesību subjektiem

☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas

☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas

☐ struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā

☐ struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai

Piezīmes

Neattiecas

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Žūrija sadarbībā ar tās valstu koordinatoriem reizi divos gados veiks EM objektu pārraudzības procesu noteiktā valstu sarakstā.

Šādu novērtējumu veic katru sesto gadu saskaņā ar tādu pašu pieeju kā esošajā juridiskajā pamatā – ārējā un neatkarīgā izvērtējumā tiks izvērtēti visi elementi, tostarp rīcības īstenošanai izmantoto procesu efektivitāte, objektu skaits, rīcības ietekme, iespēja paplašināt tās ģeogrāfisko darbības jomu, tas, kā to varētu uzlabot, un vai tā būtu jāturpina.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

Darbībai būs vajadzīgas trīs dažādas izmaksas.

Žūrijas izmaksas – Komisija saskaņā ar FR 242. pantu nodrošina atlīdzību par dažādu ES iestāžu ieceltu neatkarīgu ekspertu darbu, nosakot īpašu budžeta pozīciju kultūrai paredzētās ES programmas gada darba programmā. Saistības.

Sekretariāta izveide, lai atbalstītu EM darbību – atbilstoši esošajai formai Eiropas Komisija izsludināja uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus dotācijai, kas sedz tādas organizācijas izmaksas, kurai uzticēti pienākumi, kas noteikti minētajā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus. Saistības.

Balva – pamatojoties uz tādu pašu modeli kā *Melina Mercouri* balva, ko piešķir Eiropas kultūras galvaspilsētām, tiek ierosināts, ka Komisija pēc žūrijas ieteikuma var piešķirt balvas objektiem. Saistības.

Visi rīcībai paredzētie budžeta līdzekļi tiks piešķirti no programmas "Radošā Eiropa" pēcteces.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

Rīcības 2024. gada novērtējumā netika konstatēti riski saistībā ar pirmajiem diviem maksājumiem, kas uzskaitīti iepriekš.

Nav paredzēti riski, kas saistīti ar balvas izmaksu EM objektiem.

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)

Eiropas mantojuma rīcībai piemērojamie kontroles pasākumi ir samērīgi ar attiecīgo izdevumu raksturu un apjomu. Rīcības izdevumi veido trīs kategorijas.

Žūrijas ekspertu apmaksu reglamentē Komisijas standarta noteikumi par ekspertu honorāriem. Zems kļūdu risks, ņemot vērā darījumu ierobežoto skaitu un skaidri definētus maksājumu nosacījumus.

Balva ir piešķirta izraudzītiem un pārraudzītiem objektiem pēc Eiropas žūrijas ieteikuma attiecībā uz zemas vērtības maksājumiem (vēl jānosaka, bet tiek lēsts, ka no 10 000 EUR līdz 20 000 EUR par objektu). Tā kā maksājumi tiks veikti nelielam skaitam identificētu saņēmēju, pamatojoties uz skaidri noteiktiem kritērijiem un žūrijas ieteikumiem, risks ir zems.

Atbalsta struktūru finansē ar dotāciju, ko piešķir programmas "Radošā Eiropa" pēcteces ietvaros. Ar šo dotāciju saistītās kontroles izmaksas un kļūdu risks atbilst izmaksām un riskam, ko nosaka *EACEA* uzraudzītajām darbības dotācijām.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Atbildīgie dienesti turpinās piemērot krāpšanas apkarošanas stratēģiju saskaņā ar Komisijas krāpšanas apkarošanas stratēģiju (*CAFS*), tādējādi cita starpā nodrošinot, ka ģenerāldirektorāta iekšējās kontroles, ko veic krāpšanas apkarošanas jomā, pilnībā saskan ar *CAFS* un krāpšanas risku pārvaldības pieeja ir vērsta uz krāpšanas riska gadījumu konstatēšanu un atbilstīgu reaģēšanu. Gan Komisijas, gan *EACEA* pieņemtās krāpšanas apkarošanas stratēģijas ļaus novērst krāpšanas risku, galvenokārt ar pārkāpumu novēršanas pasākumiem, kas pēc tam krāpšanas atklāšanas gadījumā tiks pastiprināti. Gan attiecīgajā ģenerāldirektorātā, gan *EACEA* turpinās īstenot šādus pasākumus: pārraudzības misijas saskaņā ar noteiktu pārraudzības stratēģiju, skaidras ziņošanas prasības, tikšanās ar jauniem labuma guvējiem.

3. PRIEKŠLIKUMA / INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Piezīme. EMZ/EM rīcībai nav pašu līdzekļu. Tās budžets tiks piešķirts no programmas "Radošā Eiropa" pēcteces. Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par turpmāko DFS, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Skaitlis	Dif./nedif.[15].	no EBTA valstīm[16]	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm[17]	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
2	Atbalsta izdevumi programmai *AgoraEU*	Nedif.	JĀ	JĀ	JĀ	NĒ
2	"Radošā Eiropa – kultūra"	Dif.	JĀ	JĀ	JĀ	NĒ

[15] Dif. = diferencētās apropriācijas / nedif. = nediferencētās apropriācijas.

[16] EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija

[17] Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

☒ Priekšlikumam / iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas

☐ Priekšlikumam / iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas

Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par DFS 2028.–2034. gadam, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Skaitlis	2

ĢD: EAC			Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
Darbības apropriācijas										
“Radošā Eiropa – kultūra”	Saistības	(1.a)	0,850	0,650	4,350	0,650	0,850	0,650	4,350	**12,350**
	Maksājumi	(2.a)	0,850	0,650	4,350	0,650	0,850	0,650	4,350	**12,350**
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķīrumiem[18]										
Atbalsta izdevumi programmai *AgoraEU*	Saistības = Maksājumi	3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

[18] Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un izmaksas ES programmu un/vai pasākumu (iepriekšējās “BA” pozīcijas) īstenošanas atbalstam, netiešā pētniecība, tiešā pētniecība

KOPĀ apropriācijas	Saistības	= 1.a + 1.b + 3	0,850	0,650	4,150	0,650	0,850	0,650	4,350	**12,150**
EAC ĢD	Maksājumi	= 2.a + 2.b + 3	0,850	0,650	4,150	0,650	0,850	0,650	4,350	**12,150**

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	4	"Administratīvie izdevumi"[1]

ĢD: EAC		Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
Cilvēkresursi		0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	**3,451**
Citi administratīvie izdevumi		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	**0,07**
KOPĀ ĢD EAC	Apropriācijas	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**3,521**

[1] Vajadzīgās apropriācijas būtu jānosaka, izmantojot gada vidējo izmaksu rādītājus, kas pieejami attiecīgajā *BUDGpedia* tīmekļa lapā.

[2] Ja ziņojat par apropriāciju izmantošanu 4. izdevumu kategorijā, 5. pielikums jāaizpilda obligāti.

		Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	**1,353**	**1,153**	**4,653**	**1,153**	**1,353**	**1,153**	**4,853**	**15,671**
daudzgadu finanšu shēmā	Maksājumi	**1,353**	**1,153**	**4,653**	**1,153**	**1,353**	**1,153**	**4,853**	**15,671**

Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par DFS 2028.–2034. gadam, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām (nav jāaizpilda decentralizētajām aģentūrām)

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus [19] ⇩			Gads **2028**		Gads **2029**		Gads **2030**		Gads **2031**		Gads **2032**		Gads **2033**		Gads **2034**		**KOPĀ**	
	IZNĀKUMI																	
	Veids	Vidējās izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Skaits	Izmaksas	Kopējais skaits	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 un Nr. 3[20]…																		
— Iznākums	Žūrijas izmaksas	0,35	1	0,350	1	0,350	1	0,350	1	0,3500	1	0,350	1	0,350	1	0,350	7	2,450
— Iznākums	Atbalsta organizācija	3,5	—	—	—	—	1	3,5	—	—	—	—	—	—	1	3,5	2	7
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1 un Nr. 3			1	0,350	1	0,350	2	3,850	1	0,350	1	0,350	1	0,350	2	3,850	9	9,450
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 …																		

[19] Iznākumi ir piegādājamie produkti vai sniedzamie pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

[20] Kā aprakstīts 1.3.2. punktā. "Konkrētie mērķi".

— Iznākums	Balva	0,02	20	0,500	15	0,300	20	0,500	15	0,300	20	0,500	15	0,300	20	0,500	245	2,900
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2			20	0,500	15	0,300	20	0,500	15	0,300	20	0,500	15	0,300	20	0,500	245	2,900
KOPSUMMAS			21	0,850	16	0,650	22	4,350	16	0,650	21	0,850	16	0,650	22	4,350	254	12,350

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

☒ Priekšlikumam / iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas

☐ Priekšlikumam / iniciatīvai ir vajadzīgas administratīvās apropriācijas, kā paskaidrots tālāk

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ 2028–2034**
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	**3,451**
Citi administratīvie izdevumi	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,070
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**3,521**
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
KOPĀ	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**3,521**

3.2.3.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem

Neattiecas.

3.2.3.3. Kopējās apropriācijas

KOPĀ APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS + ĀRĒJIE PIEŠĶIRTIE IEŅĒMUMI	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ 2028–2034**
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	0,493	**3,451**
Citi administratīvie izdevumi	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	**0,07**
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**3,521**
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Cilvēkresursiem nepieciešamās apropriācijas								
KOPĀ	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**0,503**	**3 521**

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvo izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Aplēstā ietekme uz izdevumiem un personālu 2028. gadam un pēc tam ir pievienota tikai ilustratīvā nolūkā un neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Finansējuma avots un Savienības finanšu saistību tvērums laikposmā pēc 2027. gada joprojām ir atkarīgs no iestāžu sarunu iznākuma par DFS 2028.–2034. gadam, un pēc tam to nosaka ikgadējā budžeta procedūrā. Sākot ar 2028. gadu, visas apropriācijas un personāla resursi ir indikatīvi.

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

Piezīme. Saskaņā ar pašreizējo tiesisko regulējumu rīcības pārvaldībai jau ir piešķirti divi pilnslodzes ekvivalenti.

☐ Priekšlikumam / iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi

☒ Priekšlikumam / iniciatīvai ir vajadzīgi cilvēkresursi, kā paskaidrots tālāk

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta vienībās

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	2	2	2	2	2	2	2
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	0	0	0	0	0
(Netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(Tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)							
20 02 01 (*AC, END*, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	1	1	1	1	1	1	1
20 02 03 (*AC, AL, END* un *JPD* Savienības delegācijās)	0	0	0	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija • galvenajā birojā	0	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY] • ES delegācijās	0	0	0	0	0	0	0
(*AC, END* – netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(*AC, END* – tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 4. izdevumu kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 4. izdevumu kategorijas	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**

3.2.4.3. Kopējās cilvēkresursu vajadzības

KOPĀ – APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS + ĀRĒJIE PIEŠĶIRTIE IEŅĒMUMI	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	2	2	2	2	2	2	2
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	0	0	0	0	0
(Netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(Tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienības)							
20 02 01 (*AC, END*, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	1	1	1	1	1	1	1
20 02 03 (*AC, AL, END* un *JPD* Savienības delegācijās)	0	0	0	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija • galvenajā birojā	0	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY] • ES delegācijās	0	0	0	0	0	0	0
(*AC, END* – netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(*AC, END* – tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 4. izdevumu kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 4. izdevumu kategorijas	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**

Ņemot vērā vispārējo sarežģīto situāciju 4. izdevumu kategorijā gan darbinieku, gan apropriāciju līmeņa ziņā, nepieciešamos cilvēkresursus nodrošinās ĢD darbinieki, kuri jau ir norīkoti veikt darbības pārvaldību un/vai ir pārdalīti attiecīgajā ģenerāldirektorātā vai citos Komisijas dienestos.

Priekšlikuma īstenošanai nepieciešamais personāls (pilnslodzes ekvivalenta vienībās):

	Tiks nodrošināts no pašlaik pieejamā Komisijas dienestu personāla	**Ārkārtas papildu personāls***		
		Tiks finansēts no 7. izdevumu kategorijas vai pētniecības	**Tiks finansēts no BA pozīcijas**	**Tiks finansēts no maksām**
Štatu sarakstā	2		Neattiecas	

ietvertās amata vietas				
Ārštata darbinieki (*CA, SNE, INT*)	1			

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Rīcības koordinēšana un pārvaldība, sanāksmju ar žūriju organizēšana, mijiedarbība ar atbalsta organizāciju, Komisijas lēmuma pieņemšana par EM objektu izvirzīšanu, atbalsta organizācijas uzraudzība.
Ārštata darbinieki	Atbalsts Eiropas mantojuma zīmes īstenošanai, tehniskais atbalsts žūrijai, redakcionālā palīdzība žūrijai, rīcības komunikācijas pasākumu izstrāde, citi administratīvā atbalsta uzdevumi.

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām

Neattiecas.

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums / iniciatīva atbilst 2028.–2034. gada DFS priekšlikumam.

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma / iniciatīvas finansēšanai:

☒ nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums

☐ ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads **2024**	Gads **2025**	Gads **2026**	Gads **2027**	Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru					
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas					

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

☒ Priekšlikums / iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus

☐ Priekšlikums / iniciatīva finansiāli ietekmē:

☐ pašu resursus

☐ citus ieņēmumus

☐ atzīmējiet, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu	Priekšlikuma / iniciatīvas ietekme[21]

[21] Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

	gadā pieejamās apropriācijas	Gads **2024**	Gads **2025**	Gads **2026**	Gads **2027**
…….pants					

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Neattiecas.

Citas piezīmes (piemēram, metode / formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

Neattiecas.

4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

4.1. Digitālās vajadzības

Vajadzība Nr. 1

14. pants (Objektu izraudzīšanās)

2. Objektos, kuriem piešķirts Eiropas mantojuma nosaukums, izvieto rīcības logotipu, kas pieejams Komisijas tīmekļa vietnē.

18. pants (Praktiski pasākumi)

1. Komisija īsteno rīcību. Tā jo īpaši:

(...)

e) savā tīmekļa vietnē publicē visus žūrijas ziņojumus;

Dalībnieki, kurus šī prasība skar vai uz kuriem tā attiecas, ir Eiropas Komisija un citas ES iestādes, valstu iestādes, labuma guvēji un sabiedrība kopumā. Ietekmētais augsta līmeņa process ir "izplatīšana".

4.2. Dati

Sniegtie dati ir saistīti ar rīcības informāciju, ziņām un rezultātiem un ir iegūti no publiskiem ziņojumiem vai Eiropas Komisijas pārvaldītām atlases un pārraudzības veidlapām.

4.3. Digitālie risinājumi

Paredzētais digitālais risinājums ir turpināt Eiropas mantojuma zīmes sadaļu programmas "Radošā Eiropa" tīmekļa vietnē, atjauninot tās nosaukumu. Galvenās noteiktās funkcijas ir rīcības informācijas, ziņu un rezultātu izplatīšana. Atbildīgā struktūra būs Eiropas Komisija. Tiks nodrošināta pieejamība, un atkalizmantojamība tiks apsvērta saskaņā ar Komisijas standartiem.

Mākslīgais intelekts nav jāizmanto. Neskarot Regulu (ES) 2016/679, Eiropas Komisija nodrošina šīs regulas vajadzībām savākto un glabāto datu drošību, integritāti, autentiskumu un konfidencialitāti.

4.4. Sadarbspējas novērtējums

Neattiecas.

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Neattiecas.